

ความสัมพันธ์ระหว่างความช่วยเหลือของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย
กับความพึงพอใจในงานตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ
ในโรงพยาบาล เอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

นางสาว อรเพ็ญ พงศ์กล้า

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-185-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16930433

RELATIONSHIPS BETWEEN HEAD NURSES' HELPFULLNESS AND PERCEIVED
JOB SATISFACTION BY STAFF NURSES IN PRIVATE HOSPITALS,
BANGKOK METROPOLITAN AREA

MISS ORAPEN PONGKLUM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science
Nursing Administration Program
Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-185-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างความช่วยเหลือของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยกับความ
พึงพอใจในงานตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ ในโรงพยาบาล
เอกชนเขตกรุงเทพมหานคร
โดย นางสาว อรเพ็ญ พงศ์กล้า
ภาควิชา พยาบาลศาสตร์
 สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์

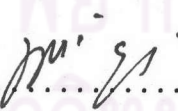

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสิทธิ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุข)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อรเพ็ญ พงศ์กล้า : ความสัมพันธ์ระหว่างความช่วยเหลือของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยกับความพึงพอใจในงานตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ - ในโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร (RELATIONSHIPS BETWEEN HEAD NURSES' HELPFULLNESS AND PERCEIVED JOB SATISFACTION BY STAFF NURSES IN PRIVATE HOSPITALS, BANGKOK METROPOLITAN AREA.) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์, 104 หน้า
ISBN 974-584-185-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความช่วยเหลือของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยกับความพึงพอใจในงานตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ โดยเปรียบเทียบในกลุ่มพยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และแผนกที่ปฏิบัติงานแตกต่างกันในโรงพยาบาลเอกชน 9 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 199 คน เลือกโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่สร้างโดยผู้วิจัย ประกอบด้วยแบบวัดความช่วยเหลือ และแบบวัดความพึงพอใจในงาน มีค่าความเชื่อมั่น .79 และ .96 ตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่า

1. พยาบาลประจำการรับรู้ความช่วยเหลือของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยในเรื่องการมอบหมายงาน และการเยี่ยมชมด้วยวิธีการงูใจ ในเรื่องการรับ-ส่งเวรด้วยวิธีการงูใจและการใช้ระเบียบวินัย และในเรื่องการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการชดเชย
2. ความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการทุกด้าน คือ ความสำเร็จในงาน การได้รับการยอมรับ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้าในงาน อยู่ในระดับมาก
3. ความช่วยเหลือของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยด้วยวิธีการงูใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ความช่วยเหลือของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยด้วยวิธีการชดเชย ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ความช่วยเหลือของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยด้วยวิธีการใช้ระเบียบวินัย มีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ความช่วยเหลือของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน และปฏิบัติงานในแผนกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
7. พยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 3 ปี มีความพึงพอใจในงานสูงกว่าพยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 1 - 3 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
8. พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในแผนกอายุรกรรม-ศัลยกรรม สูติ-นรีเวชกรรม และกุมารเวชกรรม มีความพึงพอใจในงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิสิต อรเพ็ญ พงศ์กล้า
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C386075 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION
KEY WORD: HELPFULLNESS / JOB SATISFACTION

ORAPEN PONGKLUM : RELATIONSHIPS BETWEEN HEAD NURSES'
HELPFULLNESS AND PERCEIVED JOB SATISFACTION BY STAFF NURSES IN
PRIVATE HOSPITALS, BANGKOK METROPOLITAN AREA. THESIS ADVISOR :
ASSOCIATE PROF. PUANGRAT BOONYANURAK, Ed.D. 104 pp.
ISBN 974-584-185-4

The purposes of this research were to study the relationships between head nurses' helpfulness and perceived job satisfaction by staff nurses and to compare the nurses who have different years of work experiences and working in different departments from 9 private hospitals, Bangkok Metropolitan area. One hundred and ninety-nine subjects were selected by using the multistage sampling technique. Two instruments developed by the investigator were head nurses' helpfulness and job satisfaction questionnaires which were validated and tested for internal reliability which were .79 and .96 respectively.

The major findings were as follows:

1. Staff nurses perceived head nurses' helpfulness in the work of assignment and nursing rounds which indicated the moral model while in change of shift report was the moral and enlightenment model and in self development was compensatory model.
2. Staff nurses perceived job satisfaction at high level in all aspects of satisfaction which were achievement, acceptance, job characteristics, responsibility and job advancement.
3. Head nurses' helpfulness with moral model positively related to perceived job satisfaction of staff nurses at .01 significant level.
4. Head nurses' helpfulness with compensatory model did not related to perceived job satisfaction of staff nurses at .05 significant level.
5. Head nurses' helpfulness in enlightenment model negatively related to perceived job satisfaction of staff nurses at .05 significant level.
6. Head nurses' helpfulness as perceived by staff nurses classified by different years of experiences and different working departments were no statistically significant differences.
7. Staff nurses who had more than 3 years experience perceived job satisfaction higher than those who had 1 - 3 years experience at .05 significant level.
8. Staff nurses who have been working in medical-surgical, obstetric-gynecological and pediatric nursing departments perceived no statistically significant differences in job satisfaction.

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์

สาขาวิชา..... การบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนิติ..... ดร.เนตร พงศ์คำ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยซาบซึ้ง และตระหนักถึงความหมายของการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนจากบุคคลรอบข้างเป็นอย่างดี นับแต่ ดร.ศิริพร ตันติพูนวินัย หัวหน้างานที่ให้การสนับสนุนในการศึกษาต่อ คณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลมิชชั่นที่อนุมัติทุนการศึกษาตลอดหลักสูตร และผู้วิจัยจะไม่ได้ชื่นชมความสำเร็จนี้เลย หากขาดซึ่งความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ บุญยานุรักษ์ ครูผู้ซึ่งจุดประกายความหวัง สร้างความคิด และช่วยเหลือชี้แนะให้ศิษย์ก้าวผ่านสายน้ำแห่งการทดสอบนี้มาด้วยดี โดยไม่ล้มเลิกกลางคัน ศิษย์ขอกราบขอบพระคุณยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุโข ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 13 ท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั้ง 9 แห่ง ที่อนุมัติให้เก็บข้อมูล และหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล โดยเฉพาะพยาบาลประจำการทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยดี

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย และคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่าน ที่คอยติดตามด้วยความห่วงใยเสมอมาตลอดจนเข้าใจ และกำลังใจอย่างมากมาจากกลุ่มเพื่อนสนิท พย.ม. รุ่น 1 และผู้ร่วมงานทุกคนที่มีอาจเอ่ยนามได้หมด

และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ-คุณแม่ ที่ให้ทั้งความรักและทุนทรัพย์เพื่อส่งเสริมการศึกษาของลูกอย่างไม่เคยขาดแคลนเลย รวมทั้งความห่วงหาอาทรจากน้อง ๆ และญาติสนิทที่รักใคร่ห่วงใยผู้วิจัยเสมอมา

อรเพ็ญ พงศ์กล้า

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ปัญหาการวิจัย.....	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
สรุปผลการวิจัย.....	65
อภิปรายผลการวิจัย.....	68
ข้อเสนอแนะ.....	75
รายการอ้างอิง.....	76
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	84
ภาคผนวก ข. สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	89
ภาคผนวก ค. ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	94
ประวัติผู้เขียน.....	104

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนประชากรและตัวอย่างประชากร จำแนกตามแผนกและโรงพยาบาล.....	46
2. จำนวนและร้อยละของพยาบาลประจำการ จำแนกตามประเภทการปฏิบัติงาน แผนกที่ปฏิบัติงาน และวุฒิการศึกษาทางการพยาบาล.....	55
3. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความช่วยเหลือของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ จำแนกตามการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ.....	56
4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความช่วยเหลือของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ จำแนกตามประเภทการปฏิบัติงาน.....	57
5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความช่วยเหลือของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ จำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน.....	58
6. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนระดับความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ จำแนกตามรายด้าน.....	59
7. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ จำแนกตามประเภทการปฏิบัติงาน.....	60
8. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ จำแนกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน.....	61
9. ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความช่วยเหลือของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ.....	62

สารบัญภาพ

แผนภูมิที่

หน้า

แสดงกรอบแนวคิด..... 43

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย